

PAKETA KËRKIMORE PËR STUDENTËT

Në kuadrin e projektit 'Debati universitar për integrimin: Edicioni 2 - Nga fjala tek veprimi'
me mbështetjen e Fondacionit Shoqëria e Hapur për Shqipërinë

Hyrje

Qëllimi i këtij dokumenti është që tu ofrojë studentëve pjesëmarrës një pikënisje kërkimore për përgatitjen e tyre për debatin universitar për integrimin.

Më poshtë gjenden 5 temat e debatit nga të cilat studentët do të debatojnë vetëm për një në bazë shorti.

Për secilën temë paraqiten disa argumenta kryesorë pro dhe kundra si një bazë fillestare analize mbi të cilën studentët duhet të ndërtojnë argumentat e tyre. *Këto janë vetëm skicime, studentët ftohen të kërkojnë më tej dhe të thellojnë analizën e tyre.*

Më tej temat shoqërohen me disa burime referuese. Studentët inkurajohen që të përdorin të gjithë aftësitë e tyre kërkimore për tu përgatitur për tematikat e debatit.

Ky dokument duhet të lexohet së bashku me dy dokumente të tjerë:

- 1 – Paketa udhëzuese për formatin e debatit
- 2 – Tematikat e debatit

Studentët duhet të ndjekin me kujdes trajnimin për tematikat dhe formatin e debatit dhe të qendrojnë në kontakt me pedagogun për mbështetje të mëtejshme.

Temat me përgatitje për debatin universitar për integrimin

- 1 - 'Integrimi europian thëllon dhe përmirëson demokracinë dhe shtetin e së drejtës në Shqipëri'
- 2 - 'E ardhmja e arsimit tashmë është që të ofrohet online pas pandemisë COVID19'
- 3 - 'Angazhimi i të rinjve në politikë ofron një potencial unik transformues për të reformuar politikën dhe për të parandaluar korrupsionin duke mbështetur integritetin publik'
- 4 - 'Profili i ri ekonomik i Shqipërisë duhet të jetë i fokusuar nga sektori i teknologjisë së informacionit si me më shumë potencial të lartë zhvillimi në raport me sektorët më tradicionalë të ekonomisë shqiptare'
- 5 - 'Aktivizimi dhe pjesëmarrja reale dhe me imakt e të rinjve në jetën publike sigurohet përmes angazhimit me forumet e partive politike'

TEMA 1

Mocioni: 'Integrimi europian thellon dhe përmirëson demokracinë dhe shtetin e së drejtës në Shqipëri'

Argumenta Pro

Shqipëria vlerësohet të ketë përfituar nga procesi i integrimit në këto aspekte:

- fuqizimi i aktorëve politik;
- përmirësim i proceseve demokratike (zgjedhjet) dhe ndërmjetësim në zgjidhjen e situatave të polarizuara;
- vendosjen e një kornize bazë për llogaridhënien dhe transparencën në vendimmarrje;
- procesi ka shërbyer si nxitës i reformave për dialogun politik;
- integrimi europian ofron modelin e zhvillimit politik, institucional, ekonomik dhe shoqëror;
- komunikimi dhe hapja me Europën dhe rritja e ndjesisë së përkatësisë në vlerat europiane i kanë shërbyer zhvillimit të shoqërisë shqiptare;
- integrimi europian është proces i vazhdueshëm kushtëzimi, negociimi, përafrimi dhe thellimi që ndihmon demokratizimin.

Argumenta Kundra

Demokracia në Shqipëri është çënuar për shkak të procesit të integrimit europian:

- Kushtëzimi politik krijon varësi të aktorëve dhe institucioneve kundrejt atyre të BE-së;
- Parlamenti Europian (grupim politik) nuk ka dalë gjithmonë me një qëndrim të përbashkët dhe kjo ka thelluar polarizimin në arenën politike në Shqipëri;
- instrumentalizimi i procesit nga aktorët politik, komunikimi politik i personalizuar dhe nëllogore të ndryshme;
- fitimi i një farë 'imuniteti' ndaj kushtëzimit të BE-së.

Burime

<https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/20180417-albania-report.pdf>

<https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/20190529-albania-report.pdf>

<https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/20180417-albania-report.pdf>

<https://www.reporter.al/e-ardhmja-e-europes-varet-nga-rindertimi-i-demokracive-te-saj/>

<https://www.democraticprogress.org/wp-content/uploads/2016/06/The-role-of-European-Union-accession-in-democratisation-processes-PROOF1.pdf>

<http://www.pass.va/content/dam/scienze-sociali/pdf/acta4/acta4-bartolini.pdf>

Raportet e Freedom House mbi Shqipërinë ndër vite: <https://freedomhouse.org>

Raport e OSBE-ODIHR mbi zgjedhjet qendrore dhe vendore në Shqipëri: <https://www.osce.org>

<http://www.doktoratura.unitir.edu.al/wp-content/uploads/2018/05/Doris-MALAJ-.pdf>

The state of democracy in Europe <https://www.idea.int/sites/default/files/publications/chapters/the-global-state-of-democracy-2019-CH5.pdf>

<https://library.fes.de/pdf-files/bueros/albanien/12303.pdf> - 33-40

<http://epd.eu/wp-content/uploads/2018/12/EU-Democracy-Assistance.pdf>

<http://biepag.eu/wp-content/uploads/2019/03/TheCrisisofdemocracy.pdf>

[http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628271/EPRS_BRI\(2018\)628271_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/628271/EPRS_BRI(2018)628271_EN.pdf)

http://e-jlia.com/index.php?page=paper-details&id=13_3

TEMA 2

Mocioni: ‘E ardhmja e arsimit tashmë është që të ofrohet online pas pandemisë COVID19’

Argumentat pro – Linja kryesore

- arsimi ka ndryshuar rrënjësisht për shkak të COVID-19 dhe si pasojë arsimi online apo në distancë tashmë është realitet i mirëpranuar
- shkëmbimet studentore mund të kryhen shumë mirë në distancë dhe online përmes mundësive që ofron teknologjia
- shkëmbimet studentore online janë edhe më të përballueshme nga ana financiare
- rinia shqiptare nuk largohet jashtë vendit, por përgatit aftësi më të mira në universitete të mira duke qenë online
- aftësitë do të digjitalizohen dhe automatizohen dhe ndaj edhe arsimi dhe shkëmbimi studentor duhet të përshtaten
- mobiliteti digjital ofron mundësi gjithëpërfshirje dhe për të rinj me aftësi të kufizuara, pasi jo cdo universitet priëts ka struktura mbështetse.

Argumentat kundra – Linja kryesore

- mobiliteti apo shkëmbimi online nuk mund të zëvendësoj atë fizik pasi nuk përjetohet e gjithë përvoja, mungon shkëmbimi kulturor, gjuhësor dhe social
- shkëmbimi online është thjesht ndjekja e kursit në distancë por mungon përvoja studentore dhe një vend të huaj dhe sfida e të jetuarit larg familjes që të forcon aftësitë
- arsimi nuk mund të bëhet asnjëherë plotësisht online pasi ka nevojë për kontakt ballë për ballë
- do të ketë përshtatje dhe kombinim, por jo zëvendësim
- Ndërkulturaliteti si prioritet i programit, s’mund të jetë plotësisht efektiv përmes mobilitetit digjital sepse studenti ndjek online, por pa u shkëputur nga konteksti aktual.

Burime:

<http://debate.scidevcenter.org/erasmus-rrugetimi-drejt-integrimit/>

<http://debate.scidevcenter.org/risite-e-programit-te-ri-erasmus-2021-2027/>

<http://debate.scidevcenter.org/arsimi-ne-koherat-e-covid-19/>

<http://debate.scidevcenter.org/a-po-zhvilloni-aftesi-qe-nuk-do-te-robotizohen/>

<https://scidevcenter.org/webinar-series-6-youth-engagement-in-european-integration-full-video/>

<http://erasmusplus.al/>

<https://gazetamapo.al/erasmus-shkembimet-studentore-nje-pervoje-unike-jete/>

<https://www.reporter.al/fuqia-e-udhetimit-studentor/>

<https://liberale.al/nderkombatarizimi-i-studimeve-trendi-i-kerkesave-te-studenteve/>

https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/coronavirus-impact_en

<https://sciencebusiness.net/covid-19/news/studying-abroad-will-look-very-different-erasmus-students-september>

https://www.osfa.al/sites/default/files/the_greater_europe_shq.pdf

https://www.osfa.al/sites/default/files/raporti_perfundimtar.pdf

https://www.researchgate.net/publication/265964621_EUROPEAN_UNION_INTEGRATION_THE_IMPACT_IN_ALBANIAN_ECONOMY_AND_LIFE

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S187704281303913X>

<https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/20190529-albania-report.pdf>

<https://www.worldbank.org/en/country/albania/overview>

<https://library.fes.de/pdf-files/bueros/albanien/13147.pdf>

<http://www.eupolicyhub.eu/publikime/manuali-per-qytetaret/>

<http://www.eupolicyhub.eu/publikime/studime/>

TEMA 3

Mocioni: 'Angazhimi i të rinjve në politikë ofron një potencial unik transformues për të reformuar politikën dhe për të parandaluar korrupsionin duke mbështetur integritetin publik'

Argumenta Pro:

- Ide të reja dhe inovative.
- Të rinjtë priren të jenë më entuziastë, energjikë dhe fleksibël.
- Shqipëria ka një popullsi të re por ndërkohë përfaqësuesit e rinj në politikë mbeten një numër i ulët, e cila është një pengesë për përfaqësimin e demokracisë.
- Politikat që prekin rininë mund të hartohen nga vetë të rinjtë sesa nga politikanët e vjetër, të cilët me siguri nuk mund të ndiejnë problemet bashkëkohore me të cilat përballen të rinjtë.
- Duke e bërë politikën të arritshme për të rinjtë, perceptimet negative të politikës mund të fshihen ngadalë në mendjet e të rinjve.
- Përfshirja e të rinjve në politikë siguron gjithëpërfshirje.
- Politikanët e moshuar duhet të provojnë besnikërinë e tyre ndaj partive të tyre politike duke mbështetur praktikën e tyre autoritare për shkak të angazhimit afatgjatë ndaj partive të tyre. Të rinjtë janë në avantazh në këtë rast, sepse për ta, ideat dhe idetë mbizotërojnë në angazhimin e tyre ndaj partive politike.

Argumenta Kundra

- Të rinjtë priren të kenë vizione idealiste dhe joreale për shoqërinë, të cilat mund të mos jenë të suksesshme në zbatim.
- Atyre u mungon përvoja. Përvoja mëson tolerancën dhe aftësinë për të pasur vizione realiste.
- Të rinjtë mund të manipulohen lehtësisht dhe mund të përdoren në duart e politikanëve të vjetër. Kjo mund të shihet qartë në kompromisin nga disa të rinj aktualisht në politikë.

Burime

https://pjp-eu.coe.int/documents/42128013/47261662/Revisiting_youth_politica.pdf/5476c081-1a5d-4139-96f7-2ada7bcc2766

<https://www.iknowpolitics.org/en/discuss/e-discussions/youth-political-participation>

<http://www.suliver.org/impact-of-youths-in-political-participation/>

TEMA 4

‘Profili i ri ekonomik i Shqipërisë duhet të jetë i fokusuar nga sektori i teknologjisë së informacionit si me më shumë potencial të lartë zhvillimi në raport me sektorët më tradicionalë të ekonomisë shqiptare’

Pro:

- përdorimi i teknologjisë për të përshpejtuar zhvillimin
- Shqipëria mund të tërheq më shumë investime të huaja
- Duke zhvilluar sektorin TIK, mund të mbaj në Shqipëri të mirë-arsimuarit dhe të kufizoj largimin nga Shqipëria
- Duhet të krijojë një nishë zhvillimi që nuk e kanë vendet e tjera
- Për këtë sektor ka shumë kërkesa

Kundër:

- Pjesa më e madhe punojnë në bujqësi, industrinë fashone, prodhuese dhe shërbime
- Automatizimi dhe teknologjia sjellin papunësi pasi proceset automatizohen
- Nuk ka staf të kualifikuar akoma
- Emigracioni kufizon potencial për këtë sektor
- Zhvillimi rural i penguar ka efekte negative

Burime:

<http://library.fes.de/pdf-files/bueros/albanien/15995-20200409.pdf>

<https://library.fes.de/pdf-files/bueros/albanien/14504.pdf>

<http://risialbania.al/index/wp-content/uploads/2016/04/ICT-shqip.pdf>

<https://www.idrainstitute.org/files/IDRA%20-BA/Mjedis-Mundesues-per-Sipermarrje-te-Qendrueshme-ne-Shqiperi.pdf>

<https://www.monitor.al/profili-ri-shqiperise-3/>

<http://www.fao.org/3/a-i5413o.pdf>

<https://kryeministria.al/wp-content/uploads/2017/11/PROGRAMI.pdf>

<https://www.monitor.al/a-mund-te-ktthehet-shqiperia-ne-oaz-te-sherbimeve-te-it-2/>

TEMA 5

‘Aktivizimi dhe pjesëmarrja reale dhe me impakti i të rinjve në jetën publike sigurohet përmes angazhimit me forumet e partive politike’

Pro

- Forumet krijojnë elitet e reja politike dhe qeverisëse
- Forumet janë shkollë e mirëfilltë politike
- Forumet ofrojnë përvojë të pazëvendësueshme për lidhjen me votuesit apo publikun
- Forumet janë platforma të angazhimit por edhe rritjet dhe karrierës politike

Kundra

- Forumet përdoren si instrumenta për qëllimet e kyetarit
- Nuk ka demokraci të brendshme në parti që të funksionojnë forumet
- Forumet janë vetëm organizime për qëllime elektorale dhe jo për zhvillimin e brezit të ri
- Të rinjtë e angazhuar në forume presin thjesht favoret e partisë pa menduar për lidhjen me votuesit apo publikun
-

